

ZARZĄDZENIE NR 110/2025
BURMISTRZA MIASTA RAWA MAZOWIECKA

z dnia 31 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego obowiązującego w Żłobku Miejskim z Oddziałami Integracyjnymi "Tuptuś" w Rawie Mazowieckiej

Na podstawie art. 6d oraz art. 54 ust. 1 i ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798), a także § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2023 r. poz. 2121), zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny obowiązujący w Żłobku Miejskim z Oddziałami Integracyjnymi "Tuptuś" w Rawie Mazowieckiej, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Żłobka Miejskiego z Oddziałami Integracyjnymi "Tuptuś" w Rawie Mazowieckiej.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Burmistrz Miasta Rawa
Mazowiecka

Piotr Irla

**PLAN
OPIEKUŃCZO -
WYCHOWAWCZO -
EDUKACYJNY
OBOWIĄZUJĄCY W ŻŁOBKU MIEJSKIM
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
„TUPTUŚ” W RAWIE MAZOWIECKIEJ**

Sporządziła:

Dyrektor

Żłobka Miejskiego z Oddziałami Integracyjnymi „Tuptuś”

Katarzyna Wasilewska

AKCEPTACJA PODMIOTU PROWADZĄCEGO:

.....

WIZYTÓWKA INSTYTUCJI OPIEKI NAD DZIEĆMI DO LAT TRZECH

1. NAZWA INSTYTUCJI: ŻŁOBEK MIEJSKI Z ODDZIAŁAMI INTERACYJNYMI „TUPTUŚ”

- a. Organ prowadzący:** MIASTO RAWA MAZOWIECKA
- b. Nr wpisu do rejestru:** 3 z dnia 1 sierpnia 2014 roku.

2. LOKALIZACJA:

- a. Adres:** ul. Murarska 1, 96-200 Rawa Mazowiecka
- b. Dostęp do środków transportu:** do żłobka można dojechać środkami komunikacji miejskiej. Przy budynku żłobka znajdują się miejsca parkingowe ogólnodostępne w tym wyznaczone miejsce dla osób niepełnosprawnych.
- c. Bliskość terenów zielonych:** w sąsiedztwie żłobka znajduje się park miejski.

3. STRUKTURA I ZASOBY:

- a. Liczba miejsc:** 152
- b. Grupy wiekowe:**
 - Grupa MALINKI
 - Grupa SŁONECZKA
 - Grupa KROPELKI
 - Grupa LEŚNE SKRZATY
 - Grupa SMERFY
 - Grupa NIEDZWIADKI
 - Grupa DELFINKI
- c. Dostępność specjalistycznych sal:** Żłobek posiada 3 sale do terapii
 - **SALA INTEGRACJI SENSORYCZNEJ:** w sali Integracji Sensorycznej dzieci poddawane są terapii, która ma na celu wzbudzanie zaplanowanych wrażeń i odczuć. Zajęcia odbywają się w formie zabawy w specjalnie przygotowanej przestrzeni, wyposażonej w specjalistyczny sprzęt: równoważnię, deskorolkę, materace, piłki terapeutyczne, suchy basen z piłkami, deskę rotacyjną, maglownicę, zjeżdżalnię, beczkę terapeutyczną, tunel sensoryczny, rożek, kurtyna świetlna, piaskownica, tablica podświetlana, drewniana kładka. Sprzęt podwieszany: platforma, hamak terapeutyczny, hamak „gniazdo”, huśtawka typu „konik”, huśtawka „T”, huśtawka ze stabilizatorem, huśtawka żaba podwieszana równoważnia, podwieszana kołyska, „helikopter”. Pomoce sensoryczne: dyski, kamienie sensoryczne, koc dociążeniowy, piłki sensoryczne, piasek kinetyczny, kolorowe masy, klocki sensoryczne, lina terapeutyczna, wałki sensoryczne, masażer. Pomoce dydaktyczne i zapachowe, które są dopełnieniem terapii w pracy z dzieckiem.
 - **SALA DOŚWIADCZANIA ŚWIATA:** powstała z potrzeby naszych dzieci, by poprzez terapię dać im solidny fundament do dalszego rozwoju i życia we współczesnym świecie. Sala Doświadczenia Świata jest specjalnie wyodrębnionym pomieszczeniem wyposażonym w specjalistyczny sprzęt, który ma za zadanie przenieść dziecko w „inny”, niezwykły świat: z tysiącem barw, rozmaitych dźwięków i zapachów. Tworząc taką salę w naszym żłobku konsultowaliśmy się z Międzynarodowymi Specjalistkami Snoczelen ISNA-

MSE Polska. Certyfikowane szkolenie pozwoliło nam zdobyć niezbędną wiedzę i umiejętności do pracy z dziećmi metodą Snoezelen. Sala Doświadczenia Świata w Żłobku Miejskim z Oddziałami Integracyjnymi „Tuptuś” wyposażona jest w: łóżko wodne z oświetleniem LED, domek lustrzany, światłowody, podwieszany sufit, aromatyzery, olejki eteryczne, kolumny wodne z mikrofonem, tunel lustrzany, gong FEN, zestaw mis dźwiękowych ZEN, wałki do masażu, rafę Tryptyk – obraz LED, kulę plazmową, zestaw świecących cylindrów, podwójne klepsydry, zestaw 4 świecących klocków, projektor gwiazd, lampkę z meduzami, lampkę tornado, panel podświetlany z akcesoriami, sensoryczne płytki podłogowe, siedzisko półkole o wysokiej twardości pianki, kurtynę światłowodów Super-safe z półokrągłym grzebieniem „Snoezelen-percussion-set”, duży zestaw instrumentów, płytę z muzyką Snoezelen, materac- składana sofa, materace ściennie, sofę z granulatem.

- **SALA LOGOPEDYCZNA:** w naszej placówce przywiązujemy dużą uwagę do profilaktyki logopedycznej, która ma za zadanie umożliwić optymalny poziom rozwoju mowy poprzez wczesną stymulację. Sala wyposażona jest w różnorodne karty i pluszowe zwierzątka, gry oddechowe, dmuchajki, bańki mydlane, piórka, piłeczki, plansze manipulacyjne, książeczki sensoryczne, karty i plansze do prezentacji, onomatopeje – ćwiczenia sekwencji słuchowych, zestawy do ćwiczeń percepcji słuchowej i rozwijania koncentracji, kostki dźwiękowe, gry oparte na porównywaniu i dopasowywaniu elementów, domino, duże memory, klocki, układanki, puzzle dźwiękowe, instrumenty muzyczne oraz rzeczy do ćwiczeń artykulacyjnych masażery i wibratory. Z powyższych pomocy logopedycznej korzystamy zarówno w sposób tradycyjny (zgodnie z instrukcją), jak i twórczy (pomocze stanowią wówczas podstawę do zabaw i ćwiczeń stworzonych na potrzeby konkretnego dziecka).

d. Przestrzenie zewnętrzne:

- **Ogrodzony teren:** tarasy na całej długości budynku z wyjściami z każdej grupy bezpośrednio na plac zabaw, w oknach żaluzje.
- **Plac zabaw:** Żłobek posiada trzy place zabaw przeznaczone do codziennego pobytu dzieci na świeżym powietrzu, wyposażone w atestowane urządzenia dostosowane do wieku dzieci do lat 3. Na jednym z nich wytyczone zostały strefy zabaw z wyznaczonymi zakątkami:
 - Zakątek sensoryczny
 - Zakątek zaciśnogo komfortu i relaksu
 - Zakątek zabaw wodno - błotnych
 - Zakątek aktywności ruchowej
 - Zakątek owocowo-warzywnymCały teren jest monitorowany i regularnie kontrolowany pod kątem bezpieczeństwa.

4. KIEROWNICTWO I KONTAKT:

a. Dyrektor: Katarzyna Wasilewska

b. Osoby kontaktowe:

- Beata Stankiewicz
 - Starszy Opiekun
- nr tel.: 695777106

- Iwona Dziąg
 - Referent
- nr tel.: 695777104
e-mail: sekretariat@tuptusrawa.pl

5. BEZPIECZEŃSTWO I DOSTOSOWANIE DO POTRZEB DZIECI:

a. Dostosowanie obiektów:

Dostępność wejścia do budynku i przechodzenia przez obszary kontroli:

Posiadamy oznakowane wejście do budynku dla osób niepełnosprawnych lub z dysfunkcją ruchu, które znajduje się od ulicy Murarskiej. Główne drzwi przesuwne zapewniają w budynku wygodne i bezpieczne wejście. W placówce istnieje możliwość poruszania się na wózku.

Dostępność korytarzy, schodów i wind:

Żłobek „Tuptuś” zlokalizowany jest na parterze i I piętrze budynku składa się z dwóch parterowych skrzydeł o powierzchni użytkowej 1422,83m² oraz I pietra o powierzchni 339,17 razem powierzchnia użytkowa obiektu to 1762,00m²

W budynku, który po wejściu jest parterowy znajduje się hol, umożliwiający poruszanie się na wózku inwalidzkim. Obiekt posiada windę osobową dojąca możliwość transportu dla osób niepełnosprawnych na I piętro.

Rodzaje dostosowań wewnątrz budynku:

- w budynku znajduje się toaleta dla osób niepełnosprawnych,
- zapewniamy osobom ze szczególnymi potrzebami możliwość ewakuacji: drogi ewakuacyjne są oznaczone, osoby funkcyjne posiadają szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej i znają zasady postępowania na wypadek ewakuacji.

Wstęp z psem asystującym:

Informujemy, że na teren budynku można wejść z psem asystującym oraz psem przewodnikiem.

Ogrodzenie:

Żłobek jest terenem zamkniętym, niedostępnym dla osób postronnych. Od strony północno zachodniej i południowo zachodniej granicy działki jest ogrodzony, natomiast od pozostałych stron (ulic)teren jest oddzielony bryłą budynku.

Funkcjonalne przestrzenie dla dzieci:

- **Salę dla dzieci:**
 - przestronne i dobrze doświetlone
 - wyposażone w meble dostosowane do wzrostu maluchów
 - różnorodne strefy aktywności (zabawa, odpoczynek, edukacja, kąciaki zainteresowań)
- **Łazienki:**
 - osobne pomieszczenia zlokalizowane w salach
 - dostosowane do wzrostu dzieci
 - odpowiednia liczba toalet i umywalek
 - miejsce do przewijania najmłodszych
 - szafki z nocnikami (wydzielone miejsce do przechowywania, mycia i dezynfekcji nocników)
- **Szatnie:**
 - przestronne z indywidualnymi szafkami dla każdego dziecka

- przewijaki zapewniające komfortowe przebieganie maluchów

Żłobek Miejski z Oddziałami Integracyjnymi „Tuptuś” posiada odpowiednie zabezpieczenia sprzętu i przestrzeni zapobiegające wypadkom i sytuacjom niepożądanym:

- Przestrzeń w salach jest odpowiednio zabezpieczona w szczególności: brak dostępu do otwartego okna, kaloryfery posiadające osłony, ogrzewanie podłogowe, wentylacja nawiewno-wywiewna.
- Zabezpieczenie drzwi zewnętrznych blokada oraz domofon i wideo-domofon.
- Zabawki, sprzęt zabawowy i wszelkie urządzenia spełniają wymagania bezpieczeństwa i higieny oraz posiadają niezbędne atesty/certyfikaty.
- Miejsce do przechowywania sprzętu i środków utrzymania czystości jest zabezpieczone przed dostępem dzieci i oznakowane.
- W placówce zapewnione jest rozwiązanie, które zapobiega poparzeniu się dzieci gorącą wodą – centralna regulacja mieszania ciepłej wody.

b. Monitoring:

Żłobek wyposażony jest w monitoring. System kamer znacząco zwiększa bezpieczeństwo. Infrastruktura żłobka jest objęta monitoringiem wizyjnym :

- Budynek żłobka: wejście główne oraz wejścia boczne, korytarze, hol i szatnie dzieci.
- Sale zabaw i sypialnie.
- Dwa parkingi i plac zabaw.

Monitoring żłobka rejestruje wizję przez całą dobę.

Rejestracji i zapisie na nośniku podlega wyłącznie obraz z kamer systemu monitoringu. Dostęp do nagrań posiada wyłącznie upoważniony personel, a dane są przechowywane zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych osobowych.

Dostęp do specjalistów:

- Na terenie placówki: specjalista integracji sensorycznej, neurologopeda, logopeda
- Poradnia Psychologicznego – Pedagogiczna w Rawie Mazowieckiej

PODSTAWA PRAWNA:

- 🌀 Koncepcja pracy Żłobka oparta jest na celach i zadaniach zawartych w aktach prawnych:
- ✓ Konwencji praw dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
- ✓ Ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do 3 lat (Dz. U. z 2023 r. poz. 204 i 1429)
- ✓ Ustawie z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw
- ✓ Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 z dnia 13 grudnia 2024 r.
- ✓ Aktach wykonawczych do ustawy: w tym w szczególności Statucie Żłobka w Regulaminie Organizacyjnym

**W naszej placówce bezwzględnie przestrzegamy praw dziecka zawartych
w Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ
w 1989 roku.**

Codzienna praca personelu, organizacja środowiska oraz podejmowane działania opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne są zgodne z zapisami tego dokumentu, w szczególności w zakresie:

Art. 2 Konwencji „Prawo do niedyskryminacji. Każde dziecko, niezależnie od koloru skóry, płci, języka, wyznania, pochodzenia, niepełnosprawności, powinno być traktowane równo i sprawiedliwie”

W codziennych kontaktach z dziećmi personel:

- zwraca się do wszystkich dzieci z takim samym szacunkiem i życzliwością;
- unika porównywania dzieci, stawia każdemu indywidualne, dostosowane do jego możliwości wymagania;
- równo rozdziela uwagę i czas poświęcany poszczególnym dzieciom, nie faworyzuje ani nie pomija nikogo;
- dba, by wszystkie dzieci miały równy dostęp do zabawek, pomocy dydaktycznych, sprzętu itp.;
- reaguje na wszelkie przejawy dyskryminacji wśród dzieci (np. wykluczanie z zabawy, przezywanie), konsekwentnie je wyjaśnia i im przeciwdziała. W organizacji zajęć i przestrzeni:
- zajęcia są planowane tak, by wszystkie dzieci mogły w nich aktywnie uczestniczyć, niezależnie od pochodzenia, płci, sprawności itp.;
- pomoce dydaktyczne, książki, dekoracje przedstawiają różnorodność (np. pokazują osoby różnych ras, kultur, o różnej sprawności);
- organizowane są zajęcia i zabawy, które osławają dzieci z różnorodnością i uczą szacunku dla odmienności (np. zabawy o tradycjach innych kultur, spotkania z osobami z niepełnosprawnościami);
- personel unika stereotypowych podziałów (np. na zabawy „dla chłopców” i „dla dziewczynek”).

We współpracy z rodzicami personel:

- okazuje szacunek dla różnorodności rodzin dzieci (np. różne struktury rodzinne, pochodzenie etniczne, status ekonomiczny);
- przekazuje informacje dla rodziców w sposób zrozumiały, z uwzględnieniem ewentualnych barier językowych;
- reaguje na wszelkie przejawy dyskryminacji ze strony rodziców, wyjaśnia politykę równego traktowania obowiązującą w instytucji opieki.

Art. 3 Konwencji „Nadrzędność najlepszego interesu dziecka. We wszystkich działaniach dotyczących dzieci sprawą nadrzędną będzie najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka.”

W kontaktach z dziećmi personel:

- planuje zajęcia i zabawy z uwzględnieniem wieku, potrzeb rozwojowych i zainteresowań dzieci;
- dostosowuje tempo i formę zajęć do możliwości dzieci, nie forsuje realizacji planu kosztem dobrostanu dzieci;
- reaguje na indywidualne potrzeby dzieci (np. potrzeba snu, jedzenia, bliskości), nie trzyma się sztywno harmonogramu;
- dba o bezpieczne i stymulujące środowisko, dostosowane do wieku, potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci;

- w sytuacjach konfliktowych między dziećmi kieruje się dobrem każdego z nich, nie stosuje kar.

We współpracy z rodzicami personel:

- traktuje rodziców jako partnerów w opiece nad dzieckiem, regularnie się z nimi komunikuje i konsultuje;
- w przypadku rozbieżności zdań stara się wypracować rozwiązania, które będą najlepsze dla dziecka;
- z rozważą podchodzi do prośb rodziców, które mogą nie być zgodne z interesem dziecka (np. zostawienie chorego dziecka w placówce).

W decyzjach administracyjnych:

- przy tworzeniu budżetu instytucji priorytetowo traktowane są wydatki bezpośrednio wpływające na jakość opieki nad dziećmi;
- w procesie rekrutacji personelu kluczowym kryterium są kompetencje i postawa wobec dzieci;
- harmonogram pracy personelu jest układany tak, by zapewnić dzieciom poczucie bezpieczeństwa i stałości personelu.

Art. 5. Konwencji „Poszanowanie odpowiedzialności, praw i obowiązków rodziców lub opiekunów prawnych odnośnie do zapewnienia dziecku odpowiedniego ukierunkowania i wsparcia w korzystaniu z praw przyznanych mu w Konwencji.”

Postępowanie personelu:

a) Przy rekrutacji dziecka do instytucji:

- rodzice otrzymują pełną informację o misji, wartościach, programie i funkcjonowaniu instytucji opieki;
- personel zbiera od rodziców szczegółowe informacje o dziecku, jego przyzwyczajeniach, potrzebach, wyzwaniach rozwojowych itp.;
- wspólnie z rodzicami ustalany jest plan adaptacji dziecka do instytucji, z poszanowaniem tempa i stylu przystosowania preferowanego przez dziecko i rodziców;
- rodzice są informowani o przysługujących im prawach (np. do informacji, do wyrażania opinii, do składania skarg) oraz o oczekiwaniach instytucji wobec nich.

b) W codziennej komunikacji i współpracy:

- personel regularnie informuje rodziców o postępach, sukcesach i ewentualnych trudnościach dziecka, używając zrozumiałego, pozbawionego żargonu języka;
- rodzice są zachęcani do dzielenia się swoimi obserwacjami, opiniami i sugestiami dotyczącymi funkcjonowania dziecka i pracy instytucji opieki;
- wszelkie decyzje dotyczące dziecka (np. dotyczące diety, odpoczynku, udziału w zajęciach dodatkowych) są podejmowane w porozumieniu z rodzicami, z poszanowaniem ich ostatecznego zdania (o ile nie zagraża to dobru dziecka);
- personel oferuje rodzicom porady i wskazówki wspierające rozwój i wychowanie dziecka, ale czyni to z szacunkiem dla ich autonomii i bez narzucania swojego zdania.

W rozwiązywaniu problemów i konfliktów:

- wszelkie problemy (np. dotyczące zachowania dziecka, nieporozumień z personelem) są niezwłocznie i otwarcie komunikowane rodzicom;
- personel wraz z rodzicami szuka przyczyn problemów i możliwych rozwiązań, doceniając wiedzę rodziców o ich dziecku;

- w przypadku konfliktu między rodzicami a personelem osoba kierująca instytucją działa jako mediator, dbając o wysłuchanie obu stron i wypracowanie rozwiązania służącego przede wszystkim dobru dziecka;
- instytucja opieki wspiera rodziców w uzyskaniu dostępu do zewnętrznego wsparcia (np. psychologa, mediatora), jeśli jest to potrzebne do rozwiązania problemu.

Art. 6. Konwencji „Niezbymwalne prawo do życia i rozwoju. Każde dziecko ma przyrodzone prawo do życia, a państwo ma obowiązek zapewnić jego przetrwanie i rozwój.”

Plan bazuje na aktualnej wiedzy na temat rozwoju dziecka i uwzględniają wszystkie sfery rozwoju (fizyczną, poznawczą, emocjonalną, społeczną).

Plan jest dostosowany do wieku, potrzeb i możliwości dzieci, przewiduje zarówno działania wspólne dla całej grupy, jak i indywidualizację pracy z każdym dzieckiem.

- Codzienne aktywności (zabawy, zajęcia, czynności pielęgnacyjne itp.) są planowane i realizowane w taki sposób, by maksymalizować szanse rozwojowe dzieci.
- Rozwój dzieci jest regularnie monitorowany i dokumentowany, a Plany OWE są modyfikowane na podstawie zebranych informacji.

Organizacja przestrzeni i wyposażenia placówki:

- Przestrzeń instytucji opieki jest zaaranżowana w sposób bezpieczny, estetyczny i stymulujący dla dzieci.
- Dzieci mają dostęp do różnorodnych pomocy edukacyjnych, zabawek, książek itp., adekwatnych do ich etapu rozwoju i zainteresowań.
- Przestrzeń i wyposażenie są regularnie adaptowane do zmieniających się potrzeb i możliwości dzieci.
- Instytucja opieki dysponuje niezbędnymi materiałami i pomocami do wspomagania rozwoju dzieci ze specjalnymi potrzebami (takich jak np. pomoce dla dzieci z deficytami sensorycznymi).

Współpraca z rodzicami:

- Personel regularnie informuje rodziców o postępach rozwojowych ich dzieci, używając obiektywnych, bazujących na obserwacji danych.
- Rodzice są angażowani w planowanie i realizację działań wspierających rozwój ich dzieci (np. poprzez konsultacje w sprawie indywidualnego planu rozwoju).
- W przypadku zauważenia niepokojących sygnałów dotyczących rozwoju dziecka personel delikatnie i taktownie informuje o tym rodziców i oferuje wsparcie w podjęciu odpowiednich działań.

Współpraca z zewnętrznymi specjalistami:

- Instytucja opieki wspiera rodziców w uzyskaniu specjalistycznej pomocy dla dziecka (np. poprzez kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwieniu formalności).

Art. 8. Konwencji „Prawo do tożsamości”

W procesie rekrutacji i zapisu dziecka do placówki:

- instytucja opieki zbiera tylko te dane osobowe dziecka i rodziców, które są niezbędne do zapewnienia opieki i spełnienia wymogów prawnych;
- dane są przechowywane w bezpieczny sposób, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych;
- instytucja opieki respektuje prawo rodziców do wglądu w dane i do ich aktualizacji.

W codziennych interakcjach z dziećmi personel:

- używa poprawnych imion i nazwisk dzieci, nie nadaje przezwisk ani nie skraca imion bez zgody dziecka i rodziców;
- nie ujawnia danych osobowych czy sytuacji rodzinnej dziecka osobom nieuprawnionym;
- reaguje na przejawy dyskryminacji czy dokuczania związane z tożsamością dziecka (np. z powodu innego brzmienia imienia, koloru skóry);
- planuje i realizuje aktywności związane z budowaniem tożsamości dziecka jako osoby, członka rodziny i swojego kręgu kulturowego

Art. 12. I 13. Konwencji „Prawo dziecka do uczestniczenia w decyzjach, które go dotyczą w zakresie odpowiadającym jego możliwościom” oraz „Prawo do swobodnej wypowiedzi, swobody poszukiwania, otrzymywania i przekazywania informacji oraz idei wszelkiego rodzaju, bez względu na granice, w formie ustnej, pisemnej bądź za pomocą druku, w formie artystycznej lub z wykorzystaniem każdego innego środka przekazu wybranego/ preferowanego przez dziecko”

W codziennych kontaktach z dziećmi personel:

- zapewnia przyjazną, bezpieczną atmosferę, sprzyjającą spontanicznej ekspresji dzieci;
- aranżuje przestrzeń w taki sposób, aby była dostosowana do potrzeb i możliwości dzieci, stymulowała ich aktywność i chęć eksplorowania (np. łatwy dostęp do zabawek, książek, materiałów plastycznych);
- dba o to, aby dzienny rozkład zajęć przewidywał czas zarówno na aktywności inicjowane przez dorosłych, jak i na swobodną zabawę dzieci;
- w miarę możliwości proponuje zajęcia i zabawy w małych grupach lub indywidualnie, co ułatwia obserwację i wsłuchanie się w komunikaty poszczególnych dzieci;
- umożliwia różnorodne formy ekspresji dostosowane do poziomu rozwoju dzieci (słowne, ruchowe, plastyczne, muzyczne), które ułatwiają im wyrażanie siebie;
- jest uważny na wszelkie sygnały wysyłane przez dziecko: słowa, dźwięki, gesty, wyraz twarzy, pozycję ciała, sposób poruszania się, reakcje emocjonalne;
- stara się zrozumieć, co dziecko komunikuje poprzez swoje zachowanie (np. płacz może oznaczać głód, zmęczenie, ból, tęsknotę za rodzicem; odwracanie głowy – niechęć do jedzenia lub interakcji; uśmiech, wokalizacje – zadowolenie, chęć zabawy);
- bierze pod uwagę kontekst sytuacyjny oraz wiedzę o dziecku (np. jego temperament, przyzwyczajenia, wcześniejsze doświadczenia);
- w razie wątpliwości co do interpretacji zachowania dziecka konsultuje się z innymi opiekunami, specjalistami, rodzicami;
- dokumentuje istotne obserwacje dotyczące sposobów komunikowania się poszczególnych dzieci (w dziennikach obserwacji, kartach rozwoju);
- zawsze reaguje na sygnały wysyłane przez dziecko, pokazując mu, że jest ono ważne i słyszane (np. przez kontakt wzrokowy, uśmiech, gest, słowo);
- dostosowuje swoją reakcję do rodzaju komunikatu i potrzeb dziecka (np. przytula, gdy dziecko płacze; podaje zabawkę, o którą prosi; odsuwa na bok jedzenie, gdy odwraca od niego głowę);
- nazywa słowami emocje i potrzeby wyrażane przez dziecko (np.: „Widzę, że jesteś smutny, bo mama wyszła”; „Chcesz tę czerwoną piłkę, o proszę”);

- w przypadku konfliktów między dziećmi daje każdemu z nich możliwość „wypowiedzenia się” w swojej sprawie na miarę swoich możliwości, nie bagatelizując perspektywy żadnego z nich;
- włącza dzieci w podejmowanie prostych decyzji, dając im możliwość wyboru (np.: „Chcesz bawić się klockami czy układać puzzle?”)
- szanuje decyzje dziecka, nawet jeśli są niezgodne z preferencjami dorosłego, o ile nie zagrażają bezpieczeństwu lub zdrowiu dziecka, np. brak zainteresowania zabawą inicjowaną przez dorosłego;
- dostosowuje komunikację do poziomu rozwojowego dziecka.

We współpracy z rodzicami personel:

- rozmawia z rodzicami o sposobach komunikacji ich dziecka, typowych dla niego reakcjach, preferencjach;
- informuje rodziców o zaobserwowanych u dziecka postępach lub trudnościach w zakresie komunikacji;
- zachęca rodziców do stwarzania dziecku w domu przestrzeni do swobodnej ekspresji, uważnego słuchania, adekwatnego reagowania na komunikaty dziecka;
- w razie zauważenia niepokojących symptomów w rozwoju mowy lub komunikacji dziecka wspiera rodziców poprzez propozycję działań, które mogą podjąć, np. poprzez wskazanie miejsc w najbliższej okolicy zapewniających wsparcie logopedyczne

Art. 19 i 34 „Ochrona dzieci przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdy lub zaniedbania, złego traktowania lub wyzysku, w tym wykorzystywania w celach seksualnych”

Instytucja opieki ma stworzoną i realizuje politykę ochrony dzieci.

- Ma jasną politykę „zero tolerancji” dla przemocy.
- Ma stworzone i wdrożone procedury zapobiegania, rozpoznawania i reagowania na przemoc. Ochrona dzieci przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdy lub zaniedbania, złego traktowania lub wyzysku, w tym wykorzystywania w celach seksualnych
- Ma procedury reagowania na wszelkie sygnały mogące świadczyć o występowaniu przemocy wobec dziecka.
- Personel jest wyczulony na potencjalne oznaki doświadczania przez dziecko przemocy, takie jak: zmiany w zachowaniu, smutek, lęk, agresja, wycofanie, urazy fizyczne.
- W przypadku zaobserwowania lub uzyskania informacji o przemocy wobec dziecka personel natychmiast zapewnia dziecku bezpieczeństwo i wsparcie, a osoba kierująca instytucją jest niezwłocznie informowana o sytuacji i podejmuje decyzje o dalszych krokach, w tym o powiadomieniu odpowiednich służb (policja, pomoc społeczna, sąd rodzinny)

Instytucja opieki ściśle współpracuje z tymi służbami w procesie wyjaśniania sprawy i pomocy dziecku i rodzinie.

- Dziecku zapewniana jest odpowiednia pomoc psychologiczna i wsparcie w radzeniu sobie z doświadczeniem przemocy.
- Wszystkie przypadki podejrzenia lub stwierdzenia przemocy są szczegółowo dokumentowane, z zachowaniem poufności danych. Dzieci są uczone zasad bezpieczeństwa osobistego, asertywności, radzenia sobie w trudnych sytuacjach – stosownie do ich wieku i możliwości.

Art. 23. Konwencji „Prawo dziecka z niepełnosprawnością do pełnego i godnego życia w warunkach honorujących jego godność, umożliwiających osiągnięcie niezależności i aktywne uczestnictwo w życiu społecznym”

- Instytucja opieki jest dostępna i przystosowana do potrzeb dzieci z różnymi rodzajami niepełnosprawności
- Wartością jest różnorodność, a każde dziecko czuje się szanowane i włączone do życia instytucji.
- Instytucja opieki zapewnia personelowi szkolenia i zasoby niezbędne do efektywnej pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami.
- Dla dzieci z niepełnosprawnościami tworzy się we współpracy z rodzicami indywidualne plany wspierania rozwoju.
- Wszystkie dzieci są traktowane z szacunkiem i bez dyskryminacji ze względu na poziom sprawności.
- Metody pracy i komunikacji są dostosowywane do potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci.
- Sukcesy i postępy dzieci z niepełnosprawnościami są dostrzegane i celebrowane na równi z osiągnięciami innych dzieci.

Art. 27 Konwencji. „Prawo każdego dziecka do poziomu życia odpowiadającego jego rozwojowi fizycznemu, psychicznemu, duchowemu, moralnemu i społecznemu”

- Przestrzeń instytucji opieki jest zaaranżowana w sposób wspierający różne obszary rozwoju dzieci (fizyczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny itp.).
- Dzieci mają dostęp do różnorodnych kącików tematycznych, stymulujących zabawę i naukę (np. kącik czytelniczy, konstrukcyjny, artystyczny, przyrodniczy itp.).
- Meble i wyposażenie są dostosowane do wzrostu i możliwości dzieci, pozwalają na samodzielność i rozwijają różne umiejętności.
- W aranżacji przestrzeni wykorzystywane są zarówno gotowe pomoce edukacyjne, jak i materiały naturalne, zachęcające do eksploracji i kreatywności.
- Plan dnia jest zbalansowany, uwzględnia zarówno aktywności kierowane przez dorosłych, jak i czas na swobodną zabawę dzieci.
- Zajęcia są planowane całościowo, z uwzględnieniem wszystkich sfer rozwoju.
- Stosowane są różnorodne metody pracy, odpowiednie do wieku i możliwości dzieci.
- Dzieci mają wiele okazji do uczenia się przez doświadczanie, eksperymentowanie, samodzielne odkrywanie.
- Codzienne rutyny (posiłki, odpoczynek, toaleta) są traktowane jako okazje do rozwijania samodzielności, zdrowych nawyków, umiejętności społecznych.
- Plan dnia uwzględnia zarówno aktywności w budynku, jak i na świeżym powietrzu, ruch i odpoczynek, działania grupowe i indywidualne.
- Personel regularnie komunikuje się z rodzicami na temat rozwoju i potrzeb ich dzieci. Informacje są wymieniane codziennie przy przyprowadzaniu i odbiorze, a także podczas spotkań indywidualnych.
- Rodzice są zaangażowani w proces planowania i realizacji działań wspierających rozwój ich dzieci. Ich sugestie i obserwacje z domu są włączane do pracy instytucji opieki.
- W razie zauważenia szczególnych potrzeb lub trudności rozwojowych dziecka personel delikatnie i taktownie omawia to z rodzicami i wspólnie planuje odpowiednie działania wspierające.

Art. 28 i 29 Konwencji. „Prawo do edukacji. Nauka dziecka ukierunkowana na: rozwijanie w jak najpełniejszym zakresie: osobowości, talentów oraz zdolności

intelektualnych i fizycznych dziecka; rozwijanie w dziecku szacunku dla praw człowieka/ tożsamości kulturowej; przygotowanie dziecka do odpowiedzialnego życia w wolnym społeczeństwie, w duchu zrozumienia, pokoju, tolerancji, równości płci oraz przyjaźni; rozwijanie w dziecku poszanowania środowiska naturalnego”

- Placówka zapewnia warunki do bezpiecznego i nieskrępowanego rozwoju przede wszystkim poprzez eksplorację i doświadczanie w ramach realizowanego planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego.

Opracowany Plan pracy opiekuńczo – wychowawczo - edukacyjny zawiera: sposób realizacji standardów z jednoczesnym uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dzieci i zachowaniem elastyczności pozwalającej osobom sprawującym opiekę na taką jej organizację, która uwzględni liczebność dzieci, wiek, niepełnosprawność, wymagania szczególnej opieki, uwarunkowania społeczne, kulturowe oraz rozwój psychomotoryczny.

Plan jest aktualizowany na bieżąco w celu uwzględnienia potrzeb dzieci należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, dzieci z rodzin migrantów, dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym, dzieci niepełnosprawnych i dzieci wymagających szczególnej opieki.

Plan opiekuńczo – wychowawczo - edukacyjny określa optymalne warunki dla rozwoju dzieci, wskazuje sposób realizacji działań, które pozwolą organizować oraz prowadzić dobrej jakości usługi dla dzieci objętych opieką żłobka jako miejsca prorozwojowego, przyjaznego dziecku.

Celem opracowania **Planu** jest uwzględnienie sposobów postrzegania wczesnej edukacji dziecka w wieku do lat 3 przez opiekunów.

Wczesna edukacja: prowadzona w żłobku ma charakter niedyrektywny i opiera się na ustawicznej obserwacji i diagnozie rozwoju dziecka. Dlatego opracowując Plan nie odwołujemy się do założeń dydaktyki i bezwzględnej realizacji zajęć, sporządzaniu gotowych scenariuszy czy planów pracy i ich konsekwentnym realizowaniu (przygotowane plany są jedynie pomocą i wskazówkami) bowiem to małe dziecko wytycza sposób oddziaływań opiekuna. Jest to kształcenie dziecka w sytuacjach naturalnych, przede wszystkim w kontakcie ze światem z dorosłymi, których dziecko obserwuje i naśladuje. Edukacja to nie zestaw technik, strategii działania, ale interwencja kulturowa ukierunkowana na rozwój jednostki.

Wczesnodziecięca edukacja:

- Jest edukacją fundamentalną i rozwojową, gdyż wytycza ją potencjał rozwojowy dziecka.
- To organizowanie podopiecznemu sytuacji zadaniowych zgodnych ze strefą rozwoju i uważne towarzyszenie dziecku w rozwoju.
- To uważne towarzyszenie dziecku w rozwoju w wieku niemowlęcym i poniemowlęcym.
- To wspieranie rozwoju dziecka poprzez tworzenie okoliczności sprzyjających gromadzeniu wiedzy, umiejętności sprzyjających gromadzeniu i nabywaniu umiejętności w sposób naturalny i spontaniczny w różnych sytuacjach, w których dziecko się znajduje.
- Edukacja koncentrująca się na poszanowaniu potencjału dziecka, na wprowadzaniu go „w zakres pierwszych norm, szczególnie związanych ze zdrowiem i ruchem przestrzeni ku przedmiotom i ku znanym osobom”.

GLÓWNE CELE OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE ŻŁOBKA:

- Zapewnienie dziecku opieki i warunków bytowych zbliżonych do warunków domowych.
- Zagwarantowanie poczucia miłości, bezpieczeństwa i pozytywnych relacji w grupie rówieśniczej.
- Kształtowanie umiejętności samoobsługowych i nawyków higienicznych.
- Wspomaganie dziecka w jego rozwoju psychicznym, fizycznym i społecznym.
- Uwzględnianie indywidualnego rozwoju psychofizycznego dzieci, wzmacnianie poczucia ich wartości.
- Dbłość o harmonijny rozwój dziecka. Zapewnienie przez osoby sprawujące opiekę komfortowej i bezpiecznej atmosfery podczas pobytu dziecka w żłobku, towarzyszenie dziecku w rozwoju charakteryzujące się podmiotowym traktowaniem dziecka, okazywaniem szacunku, podejmowaniem niedyrektywnych działań, nawiązywaniem pozytywnych relacji i budowaniem zaufania dziecka.
- Wspieranie wielokierunkowe aktywności dziecka poprzez organizację warunków sprzyjających nabywaniu doświadczeń w fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym w obszarze jego rozwoju.
- Wspomaganie i stymulowanie rozwoju indywidualnego dziecka.
- Stwarzanie warunków do rozwijania samodzielności dzieci, motywowanie do samodzielnego podejmowania działań.
- Stwarzanie warunków do rozbudzania wyobraźni i fantazji.
- Kształtowanie umiejętności artystycznych dziecka.
- Rozbudzanie ciekawości rozpoznawania zjawisk w otoczeniu dziecka.
- Współpraca z rodzicami dzieci, różnymi środowiskami, organizacjami i instytucjami na rzecz tworzenia warunków umożliwiających rozwój tożsamości dziecka.
- Harmonijna adaptacja, w celu zwiększenia zaufania rodziców do instytucji opieki oraz zapewnienia właściwego rozwoju emocjonalnego dziecka.
- Bieżące informowanie rodziców o sukcesach dzieci i funkcjonowaniu w grupie rówieśniczej.
- Rozwój kompetencji społecznych i emocjonalnych takich jak: budowanie pewności siebie u dziecka, rozwijanie umiejętności komunikacji społecznej, wchodzenie w interakcje z innymi osobami, nawiązywanie prawidłowych relacji społecznych i nabywanie szacunku dla innych osób.
- Prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.
- Poszerzanie wiedzy dzieci na temat małej ojczyzny i ojczystego kraju jako warunek wychowania człowieka wrażliwego na bogactwo współczesnego świata.

GLÓWNE CELE EDUKACYJNE ŻŁOBKA:

- Rozwój umiejętności motorycznych przez codzienne zabawy ruchowe, wspierające koordynację ruchowo-wzrokową,
- Rozwój umiejętności językowych przez nawiązanie werbalnej interakcji z dziećmi.
- Rozwój umiejętności samoobsługi.
- Rozwój kompetencji poznawczych i sensorycznych.
- Kształtowanie treningu koncentracji i uwagi.
- Rozwój kreatywności dzieci przez stwarzanie możliwości samodzielnego badania różnorodnych obiektów, poznawania możliwości ruchowych swojego ciała, eksplorowania przestrzeni, tworzenia okazji do podejmowania decyzji i dokonywania wyborów

- Rozbudzanie aktywności plastycznej, muzycznej i ruchowej dzieci.
- Kształtowanie umiejętności technicznych dziecka.
- Wdrażanie zabaw edukacyjnych i twórczych celem rozwijania intelektu oraz osiągania sukcesów.

CELE DOTYCZĄCE ORGANIZACJI PRACY, ROZWOJU I BEZPIECZEŃSTWA:

- Zapewnienie warunków sprzyjających stymulowaniu rozwoju dziecka.
- Metody pracy z dzieckiem uwzględniające indywidualne potrzeby, zainteresowania i umiejętności dziecka.
- Zapewnienie respektowania indywidualnego rytmu życia dziecka przez odpowiednią organizację godzin posiłków, snu, czynności higienicznych i zabawy lub tworzenie planów zajęć w ciągu dnia.
- Respektowanie praw i obowiązków osób sprawujących opiekę w ramach poszczególnych czynności związanych ze świadczeniem usług opieki nad dziećmi, w tym odpowiednią organizację pracy, wspieranie, adekwatnie do możliwości instytucji opieki oraz potrzeb dzieci objętych opieką, rozwoju zawodowego osób sprawujących opiekę, w szczególności przez wykorzystanie metod polegających na rozpoznawaniu i rozwijaniu potencjału oraz wiedzy i umiejętności już posiadanych przez te osoby, a także przez taką organizację pracy, która umożliwia im udział w szkoleniach aktualizujących wiedzę i podnoszących kwalifikacje.

PODSTAWOWE FORMY I METODY DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNO – WYCHOWAWCZO - EDUKACYJNE:

- Spontaniczna działalność dzieci.
- Swobodna zabawa.
- Zabawy codzienne.
- Zorganizowane zabawy i zajęcia grupowe.
- Zajęcia indywidualne (okazje edukacyjne).
- Twórczość artystyczna swobodna i zorganizowana.
- Czynności samoobsługowe.
- Spacer i zabawy na świeżym powietrzu.
- Imprezy i wydarzenia.
- Zajęcia terapeutyczne.
- Zajęcia dodatkowe.

PRACY Z DZIEĆMI

stosowane podczas prowadzonych zabaw oraz zajęć w Żłobku Miejskim z Oddziałami

Integracyjnymi „Tuptuś” w Rawie Mazowieckiej

Priorytetem naszej działalności jest stworzenie naszym wychowankom klimatu bezpieczeństwa i wspólnego zaufania w grupie. Ponieważ każde dziecko jest inne i każde z osobna ma swój wewnętrzny program rozwoju oraz charakterystyczne indywidualne cechy osobowości, wykazuje się różnymi predyspozycjami, zainteresowaniami i zdolnościami, dlatego wykorzystujemy różne metody w pracy, po to, by każde dziecko mogło bez lęku rozwijać swoje najlepsze strony.

Każde dziecko to niepowtarzalna osoba. To człowiek, który ma prawo do wyboru, samodzielnych odkryć, popełniania błędów, szukania rozwiązań, podejmowania decyzji i ponoszenia ich konsekwencji. Zadaniem rodziców, opiekunów, nauczycieli, pedagogów, terapeutów jest stwarzanie przestrzeni i możliwości dla takiej aktywności dzieci, która da im poczucie, że poznawanie świata jest procesem radosnym i przynoszącym satysfakcję.

Jeśli predyspozycje i uzdolnienia dziecka nie zostaną w porę dostrzeżone, mogą zaniknąć bezpowrotnie. Dlatego będziemy stawiać na wszechstronny rozwój dzieci, który jest zgodny z ich indywidualnymi potrzebami, możliwościami oraz oczekiwaniami rodziców, zapewniając dzieciom przede wszystkim:

- poczucie bezpieczeństwa,
- poczucie własnej wartości,
- pomoc w dążeniu do samodzielności,
- dobre wzorce osobowe.

Metody pracy opiekuńczo – wychowawcze – edukacyjne stosowane podczas zajęć w naszym żłobku zależą od właściwości danej grupy to jest:

- wieku dzieci,
- specyficznych potrzeb rozwojowych w danej grupie,
- możliwości rozwojowych.

To opiekunowie decydują o stosowanych metodach pedagogicznych podczas planowania i organizowania miesięcznych planów pracy opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjnych.

Planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej i edukacyjnej polega głównie na organizowaniu środowiska edukacyjnego:

- a) organizacja sfer edukacji,
- b) organizowane i planowane zajęcia oraz zabawy nie są obowiązkiem dla dziecka ale ciekawą ofertą.

Podczas zabawy dziecko może decydować, czym, w jaki sposób i jak długo będzie się bawić. Uczestnictwo w zabawie jest dobrowolne. Tak samo jest z zajęciami. Dzieci nie mają obowiązku uczestniczenia w nich i jest to ich prawo. Jednak nie mogą wtedy przeszkadzać innym dzieciom i powinny o tym wiedzieć.

W codziennej pracy personel żłobka wspiera autonomię małego dziecka, która oznacza zdolność robienia czegoś samemu, dając dziecku odczuć, że jesteśmy zainteresowani tym co robi (**że jesteśmy obok**). Mamy na uwadze, że Zabawa jest podstawową formą aktywności małego dziecka, dlatego zapewniamy naszym podopiecznym dużo czasu na swobodną zabawę, to dziecko decyduje czym i w jaki sposób się bawi, a opiekun musi zadbać o bezpieczeństwo i dostarczenie odpowiednich materiałów do zabawy.

KONCEPCJE PEDAGOGICZNE WYKORZYSTYWANE W PRACY Z MAŁYM DZIECKIEM W ŻŁOBKU:

PEDAGOGIKA POLISENSORYCZNA:

- Poranny krąg, zabawy powitalne, zabawy integracyjne;
- Użycie ścieżek sensorycznych, piasku kinetycznego;
- Pobudzanie zmysłu smaku poprzez degustację;
- Pobudzenie zmysłu smaku poprzez wprowadzenie nowych potraw o różnym smaku i konsystencji;
- Pobudzanie zmysłu węchu poprzez wąchanie kwiatów, przypraw;
- Stosowanie aromaterapii;
- Rozwijanie zmysłu słuchu poprzez osłuchiwanie i naśladowanie prostych dźwięków np. odgłosów zwierząt, pojazdów;
- Zachęcanie do wykonywania prac plastycznych przy użyciu różnych pomocy dydaktycznych;
- Kształcenie zmysłu wzroku poprzez obserwację różnych eksperymentów.

„TOWARZYSZENIA DZIECKU W ROZWOJU”

Wywodzi się ona z niedyrektywnego nurtu wychowania, w którym oddziaływanie dorosłego człowieka jest skupione na pomaganiu dziecku w rozwoju i uprzedzaniu jego zagrożeń. W koncepcji tej podkreśla się prawo dziecka do godności i szacunku, zaś wychowawcy zwraca się uwagę na znaczenie pokory wobec podejmowanych działań, która pozwala mu na doskonalenie umiejętności uczenia się i poszukiwania uzasadnienia w podejmowanych działaniach z wychowankiem i dla wychowanka.

ZABAWY FUNDAMENTALNE:

Jako pracownicy żłobka mamy pełną świadomość, jak ważnym etapem w rozwoju dziecka jest okres od urodzenia do 3 roku życia. Jak wiele zależy od relacji otoczenia wobec dziecka w środowisku żłobkowym. To w tym okresie następuje niebywały rozwój fizyczny dziecka, rozwija się mózg, kształtują się podstawy inteligencji emocjonalnej, społecznej, dziecko odkrywa język, uczy się komunikacji z bliskimi i obcymi. Kształtują się początki tożsamości dziecka. Dziecko styka się z podstawowymi regułami moralnymi, społecznymi. Braki rozwojowe w tym okresie, wszelkie zaniedbania powodują dalekosiężne skutki. Czasem nie do odrobienia.

ZABAWY SENSOPLASTYCZNE

SENSOPLASTYKA® wprowadza nas w świat zapachów, faktur i kolorów. Dzięki użyciu łatwo dostępnych produktów spożywczych i pełnej palety barw, rozwija kreatywność i twórcze myślenie poprzez pobudzanie wszystkich zmysłów, takich jak: węch, smak, zapach, słuch, wzrok i dotyk. Dzięki kolorowej stymulacji wpływamy na wiele aspektów rozwoju dzieci: wspieramy rozwój zmysłów, wspomagamy budowanie ich świadomości ciała i przestrzeni, dbamy o usprawnienie ruchowe, wpływamy na rozwój mowy (ośrodki w mózgu odpowiedzialne za mowę są usytuowane blisko ośrodków odpowiadających za małą motorykę - czyli pracę dłoni), poprzez wspólne działania pogłęwiamy nasz kontakt emocjonalny z dziećmi, budujemy w ten sposób ich poczucie bezpieczeństwa, wspieramy rozwój poznawczy - pokazujemy proces przemian substancji oraz związki przyczynowo - skutkowe. Sensoplastyka® opiera się także na wykorzystaniu technik arteterapeutycznych - wpływamy nie tylko na rozwój dzieci, ale dbamy też o własny rozwój i stan umysłu. Zajęcia z Sensoplastyki® sprzyjają relaksacji, a wiadomo - zrelaksowany i szczęśliwy opiekun, to szczęśliwe dziecko

ZABAWY ANIMACYJNE

Zajęcia animacyjne: „MAŁY EINSTEIN” mają charakter warsztatowy, dają dzieciom możliwość odkrywania świata przez obserwacje i samodzielne działanie. Innowacyjna forma prowadzenia zajęć ma na celu pobudzenie dziecięcej ciekawości i wyobraźni jak również rozwój małej i dużej motoryki, sprawności fizycznej oraz pozwala na odkrywanie otaczającej rzeczywistości w prosty i dostosowany do możliwości dziecka sposób. Takie zabawy także uczą naszych najmłodszych cierpliwości, wytrwałości i koncentracji uwagi, ponieważ na efekt końcowy trzeba czasem trochę poczekać. Eksperymentowanie to doskonała nauka przez zabawę, w której dzięki wykorzystaniu prostych rekwizytów i artykułów spożywczych dzieci przenoszą się w świat nowych doświadczeń. Podczas zajęć wykonujemy także: musujące kule, kolorowy piasek, kolorowy deszcz, burze w stoiku, lampę lawę oraz ciecz nienewtonowską.

METODA RUCHU ROZWIJAJACEGO WERONIKI SHERBORNE:

Zabawy wykorzystujące ruch oraz wzajemne relacje fizyczne, emocjonalne i społeczne do rozszerzania świadomości własnego ciała i świadomości przestrzeni;

- Poznawanie poszczególnych części ciała;
- Rozwijanie usprawnienia ruchowego;
- Pogłębianie kontaktu z innymi ludźmi, poczucie partnerstwa, bliskości;
- Swoboda ruchu, prostota i naturalność;
- Okazja do rozładowania energii;
- Radość działania w grupie;
- Wierszyki – masażyki, relaks, odprężenie;

METODA BATTI STRAUSS – DZIECIECE ZABAWY Z MUZYKĄ:

Aktywne słuchanie muzyki mające na celu rozbudzanie wrażliwości estetyczno -muzycznej dzieci, rozwijanie zamiłowania do muzyki;

- Słuchanie muzyki klasycznej podczas zajęć plastycznych czy podczas pracy własnej dzieci z materiałem do ćwiczeń praktycznych, a także jako wyciszenie;
- „Batimuzykowanie” to dawka pozytywnej energii na cały dzień.

PEDAGOGIKA ZABAWY

Metoda, która wykorzystuje zabawy do rozwoju dzieci, stawiając na integrację, akceptację i rozwój w atmosferze zaufania. W praktyce stosuje się różnorodne zabawy sensoryczne (np. z piaskiem kinetycznym, wodą, pianą), ruchowe (np. tańce, zabawy z muzyką) i eksploracyjne (np. zabawy z włączaniem/wyłączaniem, budowanie), które angażują dzieci w wieku żłobkowym i wspierają ich rozwój ruchowy, sensoryczny, komunikacyjny i społeczny. Kluczowe zasady to dobrowolność, unikanie rywalizacji oraz dostosowanie aktywności do wieku i możliwości dzieci.

Kluczowe obszary i metody:

- **Zabawy sensoryczne:**
 - ✓ Stymulują zmysły i rozwijają świadomość własnego ciała.
 - ✓ Przykłady: lepienie z masy solnej, zabawa pianą, przesypywanie piasku kinetycznego, przelewanie wody.
- **Zabawy muzyczno-ruchowe:**
 - ✓ Wzmacniają więź między dzieckiem a opiekunem.
 - ✓ Ułatwiają adaptację i integrację w grupie.
 - ✓ Budują pewność siebie i zachęcają do ekspresji.

- ✓ Przykłady: wspólne śpiewanie, tańce, zabawy z instrumentami perkusyjnymi.
- **Zabawy eksploracyjne:**
 - ✓ Zaspokajają naturalną ciekawość i potrzebę odkrywania.
 - ✓ Pozwalają na uczenie się poprzez doświadczanie.
 - ✓ Przykłady: zabawa w włączanie i wyłączanie przedmiotów, zabawy z tunelem, badanie, co tonie, a co pływa.
- **Zabawy tematyczne:**
 - ✓ Rozwijają wyobraźnię, komunikację i kreatywność.
 - ✓ Przykłady: organizowanie teatrzyków kukiełkowych, zabawy w przebieranki.

Zasady pedagogiki zabawy w żłobku:

- **Dobrowolność:** Dzieci uczestniczą w zabawach na własnych zasadach, bez przymusu.
- **Unikanie rywalizacji:** Współpraca i wzajemna akceptacja są ważniejsze niż rywalizacja.
- **Zasada "tu i teraz":** Metody są dostosowywane do aktualnej kondycji i możliwości dzieci.
- **Wielość środków wyrazu:** Dzieci mogą komunikować się za pomocą ruchu, słowa, sztuki czy innych środków.
- **Krótki czas koncentracji:** Zabawy dla najmłodszych powinny być krótkie i dynamiczne.

ZAJĘCIA I ZABAWY DYDAKTYCZNE:

- Realizowanie tematu według Roczego Planu Edukacyjnego zgodnie z miesięcznymi planami pracy w formie zajęć edukacyjnych;
- Rozwijanie kompetencji społecznych wśród dzieci:
 - ✓ dawanie dzieciom wskazówek, jak ze sobą współpracować (np.: Najpierw on, potem ty);
 - ✓ dawanie dzieciom możliwości decydowania, z kim chcą się bawić, samemu pozostając w pobliżu;
 - ✓ dawanie wskazówek, jak dziecko może się zachować w konkretnej sytuacji, a nie czego ma nie robić (koncentracja na komunikatach korygujących pozytywne);
 - ✓ wprowadzanie zasad funkcjonowania dzieci w grupie i wyjaśnianie dzieciom ich znaczenia,
- Personel w relacjach z dziećmi stwarza sytuacje, w których mają one możliwość budowania poczucia przynależności do grupy, m.in. poprzez: rytuały codziennego przywitania i pożegnania:
 - ✓ wspólnie realizowany harmonogram dnia, z powtarzającymi się zabawami integrującymi dzieci;
 - ✓ aranżowanie wspólnych zabaw w kiluosobowym gronie; włączenie dzieci w dekorowanie sali;
 - ✓ stwarzanie możliwości naśladowania innych dzieci i zabaw równoległych;
 - ✓ modelowanie społecznych interakcji podczas zabaw z dziećmi, w których uczestniczy;
 - ✓ zwracanie uwagi na sygnały zainteresowania dziecka innymi dziećmi i wspieranie nawiązywania relacji między dziećmi;
 - ✓ wykorzystywanie wiedzy o zainteresowaniach i temperamencie dzieci do angażowania ich we wspólne zabawy.
- Personel aranżuje przestrzeń tak, żeby dzieci mogły widzieć, co robią inni:
 - ✓ podział sali na kilka stref wyposażonych w zróżnicowane zabawki i materiały, w których dzieci mogą podejmować różnorodne działania dostosowane do ich wieku i potrzeb rozwojowych;
 - ✓ zorganizowanie przestrzeni w sposób umożliwiający jej przekształcanie w odpowiedzi na aktualne zainteresowania dzieci (m.in. niskie płotki oddzielające przestrzeń możliwą do przesuwania lub duże klocki oddzielające strefy aktywności).

PEDAGOGIKA KULTUROWA

- Teatrzyki dla dzieci w wykonaniu opiekunów lub zaproszonych artystów;
- Słuchanie muzyki na żywo (np. comiesięcznych koncertów, gry na instrumencie);

- Zajęcia rytmiczne i umuzykalniające;
- Wycieczki, np. do biblioteki;
- Bajko-terapia;
- Dostarczanie dzieciom możliwości obcowania ze sztuką (rzeźbą malarstwem, rysunkami) o wysokiej jakości artystycznej;
- Umożliwienie dzieciom aktywności twórczej na zewnątrz budynku – w naturze.

PEDAGOGIKA TWÓRCZEJ AKTYWNOŚCI PLASTYCZNEJ

- Swobodna ekspresja twórcza wyrażana pracami plastycznymi;
- Wspieranie dzieci przez informacje zwrotne w czasie aktywności twórczych bez poprawiania ich i oceniania;
 - ✓ zapewnienie dzieciom czasu na szukanie kreatywnych rozwiązań w ciągu całego dnia;
 - ✓ stwarzania dzieciom możliwości do kreatywnych działań konstrukcyjnych (klocki, pudła, pojemniki);
 - ✓ zapewnienie w ciągu całego dnia dostępu do różnorodnych materiałów plastycznych, takich jak: kartki, kredki, mazaki, plastelina, ciastolina, klej; – zapewnienie miejsca gdzie dzieci mogą swobodnie tworzyć;
- Umożliwienie dzieciom aktywności twórczej na zewnątrz budynku – w naturze

PEDAGOGIKA CARLA ORFFA

- Śpiew i gra na prostych instrumentach perkusyjnych (tzw. instrumentarium Orffa, w skład którego wchodzi: bębni, tamburyna, kołatki, grzechotki, trójkąty, dzwonki melodyczne);
- Aktywne słuchanie muzyki mające na celu rozbudzanie wrażliwości estetyczno-muzycznej dzieci, rozwijanie zamiłowania do muzyki, śpiewu oraz tańca;
- Improwizacja i rozwijanie ekspresji, w której najważniejszym elementem jest rytm;
- Swobodna ekspresja wyrażana w tańcach z rekwizytami;
- Zabawy taneczne w kole, zabawy muzyczne.

KONCEPCJA PEDAGOGICZNA MARII MONTESSORI:

- Praktyczne ćwiczenia ręki - zabawy wspierające rozwój motoryki małej:
 - ✓ zabawa klockami: wkładanie i wyjmowanie elementów z pojemników;
 - ✓ papier: chwytanie, darcie, składanie;
 - ✓ malowanie farbami;
 - ✓ ciastolina: plastelina, ciasto: lepienie, wałkowanie;
 - ✓ przyczepianie i odczepianie;
 - ✓ włączanie przycisków;
 - ✓ samodzielne jedzenie;
 - ✓ mycie rąk;
 - ✓ sprzątanie zabawek do pudeł;
 - ✓ zabawy piłką: rzucanie, łapanie, turlanie;
 - ✓ zabawa piaskiem i wodą

ZABAWY LOGOPEDYCZNE

- Wspieranie rozwoju mowy, słuchu i aparatu artykulacyjnego;
- Usprawnianie aparatu artykulacyjnego;
- Wzbogacanie słownictwa;
- Kształtowanie prawidłowego toru oddechowego;
- Proste ćwiczenia, które są wprowadzane podczas codziennych aktywności, jak naśladowanie odgłosów, dmuchanie czy śpiewanie;
- Piosenki i zabawy w języku angielskim;
- Wyraźne artykułowanie, modelowanie głosu, żeby wzmocnić zaangażowanie dzieci w rozmowę;

- ✓ używanie różnych słów z różnych kategorii (przedmioty, działania, uczucia, funkcje);
- ✓ częste stwarzanie dzieciom okazji do wspólnego czytania książek, oglądania ilustracji;
- Podczas czytania zachęcanie dzieci do aktywności takich, jak: przewracanie kartek, zadawanie pytań, odpowiadanie na pytania, podążanie za rymami, powtarzanie znanych fragmentów;
 - ✓ pokazywanie i opisywanie ilustracji w książkach, zachęcanie do rozmowy na temat treści i ilustracji;
 - ✓ stwarzanie dzieciom okazji do samodzielnego oglądania książek;
 - ✓ opowiadanie dzieciom różnych historii i bajek;
 - ✓ objaśnianie znaczenia nowych słów przy wykorzystaniu gestów i mimiki;
 - ✓ stosowanie uproszczeń (ale nie języka „dziecinnego”) w kontaktach z dziećmi jeszcze nie mówiącymi lub zaczynającymi, używanie krótkich zdań;
- Często rozmawianie z dziećmi: – rozmawianie z pacynkami, pluszakami;
 - ✓ towarzyszenie dzieciom, kiedy coś ustalają między sobą;
 - ✓ rozmowy z dziećmi na temat tego, co jest aktualnie przedmiotem ich uwagi;
 - ✓ wspieranie komunikowania się dzieci ze sobą oraz personelem (zabawy w telefon, w przyjęcie, w dom);
 - ✓ towarzyszenie dzieciom w zabawach i częste komentowanie tego co one robią;
 - ✓ dopytywanie dzieci o ich potrzeby w czasie codziennych czynności, takich jak toaleta czy jedzenie.

PEDAGOGIKA KLANZY

- Zabawy z chustą animacyjną;
- Zabawy ułatwiające wejście w grupę, poznanie nowego otoczenia;
- Zabawy likwidujące napięcie mięśni i napięcie psychiczne;
- Zabawy odprężające;
- Zabawy rozluźniające;

ZABAWY WSPIERAJĄCE ROZWÓJ MOTORYKI DUŻEJ

- Aktywności w zakresie dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu:
 - ✓ zabawy na torze przeszkód;
 - ✓ swobodne zabawy na zewnątrz na nierównej powierzchni;
 - ✓ bieganie;
 - ✓ wspinanie się;
 - ✓ skakanie;
 - ✓ przechodzenie przez przeszkody;
 - ✓ popychanie i ciągnięcie przedmiotów i zabawek;
 - ✓ kopanie w piaskownicy
- Zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała:
 - ✓ turlanie;
 - ✓ huśtanie się;
 - ✓ przeciskanie się przez tunel;
 - ✓ otulanie kocem;
 - ✓ masowanie.

ZAJĘCIA OGÓLNOROZWOJOWE DLA MAŁYCH DZIECI W WIEKU OD 1,5 ROKU DO 4 LAT „SKRZYNIA POMYSŁÓW”

Zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci w wieku 1,5 do 4 lat w ramach programu „Skrzynia Pomysłów” obejmują różnorodne zabawy, które stymulują rozwój fizyczny, sensoryczny i poznawczy.

Przykładowe aktywności w ramach „Skrzyni Pomysłów”

- **Zabawy sensoryczne**
 - ✓ **Butelki sensoryczne:** Dzieci mogą badać ich zawartość, potrząsając nimi.

- ✓ **Rysowanie na dużym kartonie:** Malowanie palcami lub pędzlem na dużej powierzchni.
- ✓ **Dmuchiwanie na bańki mydlane:** Ćwiczy oddech i koordynację wzrokową.
- ✓ **Kręgle z butelek:** Przewracanie butelek, co angażuje koordynację ruchową.
- ✓ **Woreczki strunowe z farbą:** Dzieci mogą je ugniatać i przesuwac, rozwijając wrażenia dotykowe.
- **Zabawy ruchowe**
 - ✓ **Turlanie i kołysanie:** Wspólne turlanie się po podłodze lub kołysanie wspiera rozwój motoryki dużej.
 - ✓ **Pokonywanie torów przeszkód:** Budowanie prostych torów z poduszek lub koczków, które dziecko musi pokonać.
 - ✓ **Zabawy z piłką:** Turlanie, podawanie i kopanie piłki to świetny trening koordynacji.
 - ✓ **Taniec:** Wystukiwanie rytmu i wspólne tańce pobudzają rozwój słuchu i poczucia rytmu.
- **Zabawy muzyczne i artystyczne**
 - ✓ **Wspólne muzykowanie:** Używanie prostych instrumentów, np. grzechotek, bębenków.
 - ✓ **Zabawy paluszkowe:** Wierszyki i piosenki połączone z gestami rozwijają motorykę małą i pamięć.
 - ✓ **Śpiewanki - pokazywanki:** Zabawy z wykorzystaniem piosenek, które łączą słowa z gestami i ruchem.
 - ✓ **Klocki i książeczki:** Zabawy klockami rozwijają wyobraźnię przestrzenną, a książeczki wspierają rozwój językowy.

“GIMNASTYKA KOREKCYJNA”

Zajęcia z gimnastyki korekcyjno – kompensacyjnej mają na celu zaprzestanie powstawania zaburzeń statyki ciała i wyrobienie u dzieci nawyku prawidłowej postawy we wszystkich sytuacjach i czynnościach życia codziennego, a ponadto wspomagają harmonijny rozwój psychofizyczny.

Kluczowe cele i założenia:

- Profilaktyka i korekcja wad postawy
- Wyrównywanie odchyleń postawy
- Wyrabianie nawyku prawidłowej postawy
- Znajomość i kontrola własnego ciała
- Kształtowanie cech motorycznych
- Usprawnianie narządu ruchu w każdym wieku
- Poprawa sprawności fizycznej ogólnej
- Zwiększenie ruchomości
- Wyrabianie prawidłowego wysklepienia stopy
- Rozładowanie napięcia fizycznego i psychicznego
- Kształtowanie postaw pro somatycznych poprzez naukę dbałości o własne ciało

RAMOWY ROZKŁAD DNIA Żłobka Miejskiego z Oddziałami Integracyjnymi „Tuptuś”

GODZINA	RODZAJ ZAJĘCIA	CELE WYCHOWAWCZE
6 ³⁰ – 8 ³⁰	Przyjmowanie dzieci do żłobka, toaleta oraz indywidualne zabawy	• przeprowadzenie wywiadu z rodzicami • swobodne zabawy inicjowane przez dzieci • zwracanie uwagi na bezpieczeństwo dzieci
7 ⁴⁰ – 7 ⁵⁰	Gimnastyka poranna	• rozwijanie sprawności dzieci
8 ²⁰ – 8 ³⁰	Przygotowanie do śniadania	• rozwijanie u dzieci zaradności, samodzielności w zakresie samoobsługi • zabiegi sanitarno-higieniczne
8 ³⁰ – 9 ⁰⁰	I-Śniadanie	• rozwijanie samodzielności i nawyków kulturalnego zachowania przy stole • ćwiczenie umiejętności posługiwania się sztucami
9 ⁰⁰ – 9 ¹⁵	Zabiegi sanitarno-higieniczne	• rozwijanie u dzieci zaradności i samodzielności w zakresie samoobsługi
9 ¹⁵ – 11 ¹⁵	Okres czuwania Zabawy oraz zajęcia dydaktyczno-wychowawczo - edukacyjne wg planu zabawy na świeżym powietrzu	• realizacja zabaw oraz zajęć w oparciu o plan pracy • zabawy są dostosowane do rozwoju, potrzeb i możliwości dzieci
11 ¹⁵ – 11 ³⁰	Przygotowanie do obiadu	• zabiegi sanitarno-higieniczne • rozwijanie u dzieci zaradności i samodzielności w zakresie samoobsługi
11 ³⁰ – 12 ⁰⁰	Obiad I danie	• wdrażanie do samodzielnego spożywania posiłków • ćwiczenie umiejętności posługiwania się sztucami • pomoc dzieciom w spożywaniu posiłku • rozwijanie samodzielności i nawyków kulturalnego zachowania przy stole
12 ⁰⁰ – 14 ⁰⁰	Sen	• nauka samodzielnego rozbierania • czas na odpoczynek: sen lub leżakowanie
14 ⁰⁰ – 14 ³⁰	Przygotowania do II dania	• nauka samodzielnego ubierania • czynności higieniczne i pielęgnacyjne
14 ³⁰ – 15 ⁰⁰	Obiad II danie	• utrwalanie pozytywnego stosunku do jedzenia z uwzględnieniem samodzielności i estetyki spożywania posiłków • pomoc dzieciom w spożywaniu posiłków
15 ⁰⁰ – 15 ¹⁵	Toaleta	• czynności higieniczne i pielęgnacyjne
15 ¹⁵ – 16 ³⁰	Zajęcia inicjowane przez dzieci Przejmowanie opieki nad dziećmi przez rodziców	• czynności higieniczne i pielęgnacyjne • indywidualne i grupowe zabawy inicjowane przez dzieci

- Godziny mogą być regulowane w zależności od grupy wiekowej i potrzeb dzieci.
- Dzieci mają ciągle dostęp do picia - wody

PLANOWANE AKTYWNOŚCI:

PRZYKŁADOWE RODZAJE ZABAW:

- **Zabawy sensoryczne:**

Angażują wszystkie zmysły, np. spacer po różnych fakturach (liście, trawa), zabawy makaronem, ryżem, czy malowanie farbami na folii.

- **Zabawy ruchowe:**

Mają na celu wspieranie rozwoju motoryki. Przykłady to:

- ✓ Tworzenie mini torów przeszkód z poduszek i tuneli.
- ✓ Pchanie i ciągnięcie zabawek.
- ✓ Zabawy z bańkami mydlanymi.
- ✓ Zabawy z kocem (bujanie, chowanie).

- **Zabawy muzyczne i rytmiczne:**

- ✓ Śpiewanie piosenek i nauka wierszyków z gestami.
- ✓ Słuchanie muzyki i naśladowanie ruchów.
- ✓ Gra na prostych instrumentach i tworzenie rytmów.

- **Zajęcia plastyczne i manipulacyjne:**

- ✓ Lepienie z ciastoliny i modelowanie.
- ✓ Nawlekanie makaronu na sznurek.
- ✓ Malowanie.
- ✓ Zabawy w kartonowych pudłach.

- **Zajęcia dydaktyczne i rozwijające mowę:**

- ✓ Czytanie bajek i opowiadań (bajkoterapia).
- ✓ Zabawy z klockami.
- ✓ Rozpoznawanie przedmiotów po dotyku (np. w "czarodziejskim worku").
- ✓ Naśladowanie odgłosów zwierząt.

- **Zajęcia relaksacyjne:**

- ✓ Wspólne słuchanie odgłosów natury.
- ✓ Proste ćwiczenia oddechowe.
- ✓ Zabawy w ciszę.

- **Zabawy tematyczne:**

Pozwalają na rozwijanie wyobraźni i umiejętności społecznych poprzez odgrywanie ról (np. w kąciku baristy). Inne ważne aspekty codziennego dnia w żłobku:

- **Posiłki:** Uczenie zasad zdrowego odżywiania i dobrych manier przy stole.
- **Odpoczynek:** Drzemki w ciągu dnia są kluczowe dla regeneracji i rozwoju dzieci.
- **Zabawy swobodne:** Czas na samodzielną aktywność i interakcje z innymi dziećmi.

REALIZACJA PLANU

Plan realizowany jest przez wykwalifikowany personel w odpowiednim środowisku, dostosowanym do potrzeb małych dzieci. Żłobek zapewnia w miarę możliwości bezpieczną przestrzeń do zabawy i nauki.

PLAN PRACY OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZO – EDUKACYJNY REALIZOWANY JEST W ŻŁOBKU Z UWZGLĘDNIENIEM:

- Ramowego planu dnia,
- Rocznego kalendarza imprez żłobkowych,
- Planów pracy opracowanych dla poszczególnych grup wiekowych,
- Planu Promocji Zdrowia,
- Planu wewnętrznych szkoleń dla personelu żłobka.
- Miesięcznych planów i zajęć opracowanych dla poszczególnych grup wiekowych.

PLAN PRACY OPIEKUNEK ZATRUDNIONYCH W ŻŁOBKU UWZGLĘDNIAM MOŻLIWOŚĆ REALIZACJI NASTĘPUJĄCYCH CZYNNOŚCI:

- Planowanie zabaw oraz zajęć opiekuńczo – wychowawczo - edukacyjnych w ciągu dnia.
- Kontakty z rodzicami.
- Współpracę z innymi specjalistami i współpracownikami.
- Przerwy w pracy zgodnie z Kodeksem pracy.

WSKAZÓWKI METODYCZNE DLA PERSONELU

- Opiekunowie aranżują przestrzeń, tak aby sprzyjała różnorodnym zabawom i zajęciom zgodnym z potrzebami dzieci.
- Opiekunowie zapewniają bezpieczną fizycznie przestrzeń do zabawy i zajęć w budynku i poza nim.
- Opiekunowie zapewniają przestrzeń do różnych aktywności i zabaw sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi dzieci (strefa aktywności ruchowej, przeglądania i czytania książek, manipulowania i konstruowania, badania i wielozmysłowej stymulacji, zabaw plastycznych, zabaw naśladowczych).
- Opiekunowie zapewniają dostateczną liczbę zabawek, materiałów i sprzętów, tak aby mogły służyć dzieciom do wielokrotnego i długotrwałego eksperymentowania z daną zabawą.
- Opiekunowie stwarzają warunki do tego, aby dzieci miały swobodny (w zasięgu wzroku i rąk) dostęp do wyposażenia służącego zabawie.
- Opiekunowie organizują przestrzeń tak, aby dziecko mogło się łatwo zorientować, gdzie znajduje się dana rzecz do zabawy i gdzie ją później odłożyć.
- Opiekunowie zapewniają przestrzeń i sprzęty do aktywnych zabaw na świeżym powietrzu.

AKTYWNOŚCI WSPIERAJĄCE ROZWÓJ AUTONOMII DZIECI:

- Opiekunowie korzystają z zabaw i przedmiotów, które wzmacniają rozwój tożsamości dziecka, np. zdjęcia dziecka i rodziny, ulubione zabawki, lustra.
- Opiekunowie proponują dzieciom zabawy, w czasie których uczą się w czym są podobne, a czym różnią się od innych dzieci w grupie.
- Opiekunowie uwzględniają decyzje dziecka w co, z kim, czym i jak długo chce się bawić.
- Opiekunowie stwarzają dziecku warunki do odzwierciedlania, przeżywania i powtarzania swoich codziennych przeżyć w zabawie.
- Opiekunowie pomagają rozpoznawać i nazywać emocje i uczucia przeżywane przez dziecko w trakcie zabaw.
- Opiekunowie dbają o to, żeby dziecko mogło bez poczucia winy i wstydu przeżywać w zabawie frustracje, porażki i trudne emocje.
- Opiekunowie dbają o to, żeby dziecko w zabawie znajdowało własną drogę, mogło uczyć się za pomocą prób i błędów, powtarzania i zmagania się z trudnościami.
- Opiekunowie dbają o to, żeby dziecko mogło dostrzegać efekty własnych zmagania, nowe umiejętności i osiągnięcia oraz odczuwać w związku z nimi satysfakcję i dumę.

AKTYWNOŚCI WSPIERAJĄCE WSPÓŁPRACĘ I KOMUNIKACJĘ DZIECI W GRUPIE:

- Opiekunowie poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój mowy dzieci i ich komunikację z otoczeniem.
- Opiekunowie kładą nacisk na zrozumienie sygnałów i komunikację pozawerbalną z najmłodszymi dziećmi np. pomagają im wyrazić myśli gestami, mimiką i słowami.
- Opiekunowie w trakcie zabaw rozmawiają z dziećmi, odpowiadają na ich pytania i wątpliwości, zadają pytania i czekają na odpowiedź.
- Opiekunowie znają różnorodne piosenki, rymowanki, wierszyki, zabawy dźwiękonaśladowcze, z których korzystają adekwatnie do sytuacji (pory roku, rytmu dnia, preferencji i nastroju dzieci).
- Opiekunowie zachęcają do słuchania, odróżniania, powtarzania różnych dźwięków, rytmu, melodii.
- Opiekunowie czytają i opowiadają dzieciom, umożliwiają im dostęp do książek i ilustracji, zapewniając wczesne doświadczenia czytelnicze.

Zadania personelu w zakresie rozwijania u dzieci komunikacji werbalnej:

- zachęcanie do spontanicznego wypowiadania się dzieci poprzez przeglądanie książeczek, słuchanie wierszyków, powtarzanie słów, nazywanie co jest na ilustracji, zadawanie pytań, zadawanie zagadek;
- stymulowanie mowy poprzez mówienie do dziecka, śpiewanie, pokazywanie obrazków i wymawianie ich nazw, czytanie krótkich rymowanek i bajek;
- rozwijanie aparatu mowy poprzez ćwiczenia dźwiękonaśladowcze, zabawy logopedyczne, ćwiczenia oddechowe (dmuchanie baniek, kolorowych piórek, chusteczek itp.);
- wzbudzanie chęci do wypowiedzi poprzez oglądanie teatrzyków, inscenizacji;
- umożliwienie dzieciom swobodnych wypowiedzi poprzez zachęcanie do opowiadania co znajduje się na obrazku;
- rozwijanie umiejętności komunikowania się poprzez wypowiadanie pierwszych słów np. mama, tata, baba oraz zachęcanie do wypowiadania innych słów.

AKTYWNOŚCI SPRZYJAJĄCE POZNAWANIU I DOŚWIADCZANIU OTACZAJĄCEGO ŚWIATA PRZEZ DZIECI

Personel wspiera dzieci w poznawaniu i doświadczeniu otaczającego świata poprzez rozwój kompetencji poznawczych i sensorycznych:

- wspieranie samodzielnych działań dziecka;
- swoboda dzieci w wyborze aktywności, samodzielny wybór zabawy;
- poszukiwanie wiedzy o otaczającym świecie poprzez eksperymenty, doświadczenia;
- doświadczenie otaczającego świata poprzez eksperymenty;
- możliwość samodzielnego badania różnorodnych obiektów;
- tworzenie okazji do podejmowania decyzji i dokonywania wyborów;
- rozwijanie dziecięcej wyobraźni;
- zachęcanie do porannej aktywności fizycznej;
- zachęcanie do spontanicznej działalności dzieci;
- zapewnienie dzieciom swobody do eksploracji i wyrażania swoich pomysłów;
- rozbudzanie kreatywności dzieci muzyką poprzez grę na instrumentach;
- swobodne korzystanie z urządzeń na placu zabaw;

- umożliwienie dzieciom zabawy przedmiotami, których przeznaczenie nie jest z góry zdefiniowane (kasztany, muszelki);
- kształcenie wrażliwości na dźwięk, rozwijanie zmysłu wzroku, węchu, dotyku i słuchu;
- zachęcanie do zabaw poprzez użycie ścieżek sensorycznych, piasku kinetycznego;
- zachęcanie dzieci do samodzielnego pokonywania ścieżki sensorycznej bosymi stopami;
- zachęcanie do poznawania pomocy dydaktycznych o różnych fakturach, konsystencjach;
- osłuchiwanie z różnymi dźwiękami, odgłosami;
- naśladowanie prostych dźwięków np. odgłosów zwierząt, pojazdów;
- zachęcanie do wykonywania prac plastycznych przy użyciu różnych pomocy dydaktycznych;
- wzbudzanie zainteresowania dzieci poprzez obserwacje różnych eksperymentów;
- zachęcanie do dbania o porządek w sali, poprzez odkładanie zabawek na właściwe miejsce;
- wzbudzanie zainteresowania dzieci do obserwacji i chęci poznawania otaczającego ich świata;
- obserwacja otoczenia poprzez wyjście na spacer;
- pobudzenie zmysłu smaku poprzez degustację ;
- pobudzenie zmysłu smaku poprzez wprowadzenie nowych potraw o różnym smaku i konsystencji;
- pobudzenie zmysłu węchu poprzez wąchanie kwiatów, przypraw;
- pobudzenie zmysłu dotyku poprzez zabawę z przedmiotami o odmiennych kształtach i strukturach materiału.

AKTYWNOŚCI WSPIERAJĄCE ROZWÓJ FIZYCZNY DZIECI UWZGLĘDNIAJĄCE:

rozwój sprawności dzieci w zakresie małej motoryki, percepcji zmysłowej oraz sprawności w zakresie dużej motoryki: zabawy ruchowe, wspierające koordynację ruchowo-wzrokową:

- zachęcanie do uczestniczenia w zabawach muzyczno – ruchowych ;
- zachęcanie do udziału w zabawach tanecznych;
- rozwijanie motoryki małej poprzez prace na montessoriańskim materiale rozwojowym (chwytywanie, przekładanie, nawlekanie, przelewanie, układanie, przesypywanie, nakładanie itp.);
- rozwijanie motoryki dużej poprzez wszelkie zabawy angażujące całe ciało do fizycznej aktywności dziecka;
- kształtowanie u dzieci umiejętności kontroli nad własnym ciałem, poprzez właściwe reagowanie na sygnał słowny, dźwiękowy;
- poprawa koordynacji wzrokowo – ruchowej poprzez zabawy na świeżym powietrzu;
- usprawnianie pracy mięśni kończyn górnych i dolnych poprzez zabawy manualne i konstrukcyjne;
- reagowanie na bodźce całym ciałem poprzez śpiewanie piosenek z pokazywaniem, tańceniem, naśladowaniem ruchów opiekunki;
- zaspokajanie potrzeby ruchu u dzieci ;
- rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej poprzez tory przeszkód, rzuty do celu;
- usprawnianie koordynacji wzrokowo-ruchowej poprzez reagowanie dzieci na sygnał opiekunki i kolegów podczas zabawy;
- ćwiczenia chwytania-angażowanie rącek, paluszków, poprzez zabawy z kolorowymi pałkami, zabawy z grzechotkami, zabawy na macie edukacyjnej;
- zachęcanie lub asekurowanie dziecka przy przemieszczaniu się , obracaniu , przy próbach wstawiania, siadania, chodzenia;

- wspieranie poczucia równowagi;
- utrwalanie prawidłowego sposobu siadania;
- poznawanie własnej fizyczności poprzez obserwację swojego odbicia w lustrze;
- wzmacnianie mięśni poprzez korzystanie z tzw. torów przeszkód;
- nauka rysowania kółka za pomocą kolistych ruchów rąk.

AKTYWNOŚCI ORAZ WARUNKI UMOŻLIWIAJĄCE DZIECIOM:

działanie twórcze, dostęp do wytworów kultury:

- wspieranie dzieci przez informacje zwrotne w czasie aktywności twórczych bez poprawiania ich i oceniania;
- zapewnienie dzieciom czasu na szukanie kreatywnych rozwiązań w ciągu całego dnia;
- stwarzania dzieciom warunków do kreatywnych działań konstrukcyjnych;
- stwarzanie dzieciom warunków do tańczenia i śpiewania;
- zapewnienie w ciągu całego dnia dostępu do różnorodnych materiałów plastycznych takich jak: kartki, kredki;
- zapewnienie miejsca gdzie dzieci mogą swobodnie tworzyć;
- koncentracja na procesie tworzenia, a nie na wyniku;
- dostarczanie dzieci możliwości obcowania ze sztuką;
- zapewnienie dostępu do książek z szatą graficzną wysokiej jakości;
- umożliwienie dzieciom aktywności twórczej na zewnątrz budynku- w naturze.

DZIAŁANIA ZACHĘCAJĄCE DZIECI DO ROZWOJU I POZNAWANIA ŚWIATA:

KSZTAŁTOWANIE I TRENING KONCENTRACJI I UWAGI:

- ćwiczenie koncentracji poprzez zachęcanie do budowania konstrukcji z różnych klocków;
- próby wydłużenia czasu koncentracji i uwagi na wykonywanej w danej chwili czynności;
- odnajdywanie przez dzieci dwóch takich samych obrazków ;
- zachęcanie do układania układanek, puzzli, dopasowywanie kształtów do otworów-sortery;
- zachęcanie do słuchania odgłosów otoczenia, bajek
- zachęcanie do pokonywania toru przeszkód, rzucania do celu;
- trening koncentracji poprzez pokonywanie toru przeszkód;
- rozwijanie koncentracji poprzez zachęcanie do układania puzzli, układanek rozwijających koncentrację;
- trening koncentracji i uwagi poprzez pracę z materiałem montessoriańskim;
- stymulowanie koncentracji poprzez zabawy lub czynności trwające 5-10 minut, a następnie stopniowe ich wydłużanie;
- stymulowanie uwagi poprzez czytanie bajeczek i szukanie poszczególnych elementów np. zwierzątek na obrazkach;
- trening koncentracji i uwagi poprzez segregację przedmiotów np. według wielkości, kolorów, kształtów, przeznaczenia;
- stymulowanie poprzez kolorowanie obrazków;
- nauka skupienia uwagi podczas lekcji ciszy (skoncentrowanie uwagi np. na świecących kamieniach, świetlnej kuli);
- stymulowanie koncentracji poprzez zakrywanie przedmiotów (jakiego przedmiotu brakuje?).

CELEBROWANIE ŚWIAT I INNYCH WAŻNYCH WYDARZEŃ

Celebrowanie zwyczajów i świąt oraz ważnych dla dzieci dni buduje ich samoświadomość jako ważnej jednostki w społeczności. Zadania personelu w tym zakresie obejmują:

- ☉ **Urodziny dzieci-** to szczególna forma wspierania dziecka w poczuciu jego własnej wartości i samoświadomości. Przykładowy przebieg celebracji: Jubilat siada na specjalnym wyznaczonym miejscu, pozostałe dzieci w miarę możliwości odśpiewują „Sto lat,,. Jubilat otrzymuje upominek np. Balon lub urodzinową czapkę, następnie wszystkie dzieci przystępują do wspólnej zabawy przy ulubionej muzyce.
- ☉ **Uroczystości z udziałem rodziców/opiekunów lub dziadków-** mają na celu integrację, budowanie więzi i świętowanie ważnych wydarzeń. Mogą to być: Dzień Matki i Ojca, Dzień Babci i Dziadka, pikniki rodzinne. Te wydarzenia często obejmują występy artystyczne dzieci lub projekcje zdjęć, filmików z życia codziennego dzieci (wszystko w miarę możliwości), poczęstunki i zabawy.
- ☉ **Uroczystości wewnętrzne:** mają na celu integrację wszystkich dzieci, budowanie więzi pomiędzy dziećmi oraz opiekunami. Wspierają poczucie wartości i samoświadomości dziecka. Mogą to być: Dzień Dziecka, Dzień Kobiet, Dzień Chłopaka, bal karnawałowy, zakończenie żłobka. Te wydarzenia często obejmują poczęstunek i wspólną zabawę.
- ☉ **Obchodzenie powszechnie celebrowanych świąt** typu: Boże Narodzenie, Mikołaj, Wielkanoc, 11 listopada, 2 i 3 maja itp. - mają na celu wprowadzenie dzieci w świąteczny nastrój, wspieranie poczucia przynależności do danej społeczności, budzenie świadomości patriotycznej i poznawanie tradycji związanych z danym świętem. Dzieci aktywnie uczestniczą w przygotowaniach. Należy pamiętać, że dziecko ma prawo odmówić, zrezygnować ze świętowania i ta odmowa musi być zaakceptowana.

Plan opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjny zatwierdzony dnia

Do stosowania od dnia 01 stycznia 2026r. Podpis dyrektora